

Bruxelles, 25. svibnja 2018.
(OR. en)

9313/18

**Međuinstitucijski predmet:
2018/0170 (COD)**

**GAF 20
FIN 405
CODEC 849**

PRIJEDLOG

Od:	Glavni tajnik Europske komisije, potpisao g. Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Datum primitka:	25. svibnja 2018.
Za:	g. Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	COM(2018) 338 final
Predmet:	Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) u pogledu suradnje s Uredom europskog javnog tužitelja i djelotvornosti istraga koje provodi OLAF

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument COM(2018) 338 final.

Priloženo: COM(2018) 338 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 23.5.2018.
COM(2018) 338 final

2018/0170 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 o istragama koje provodi Europski ured
za borbu protiv prijevara (OLAF) u pogledu suradnje s Uredom europskog javnog
tužitelja i djelotvornosti istraga koje provodi OLAF**

{SWD(2018) 251 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

Razlozi i ciljevi prijedloga

Komisija provodi ambiciozan zakonodavni plan kako bi ojačala zaštitu financijskih interesa Unije. Parlament i Vijeće donijeli su u srpnju 2017. Direktivu o suzbijanju prijevара počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima.

Vijeće je u listopadu 2017. donijelo Uredbu o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”). Osnivanje EPPO-a jedan je od ključnih prioriteta Komisije u područjima kaznenog pravosuđa i borbe protiv prijevара na štetu proračuna Unije. EPPO će znatno izmijeniti institucijski okvir EU-a za borbu protiv prijevара. Imat će ovlast za provedbu kaznenih istraga i pokretanje postupaka na sudovima država članica sudionica. Očekuje se da će to tijelo doprinijeti sustavnijoj i djelotvornijoj politici kaznenog progona kaznenih djela kojima se šteti proračunu Unije, što će dovesti do većeg broja kaznenih progona, presuda i više razine povrata sredstava.

Budući da je donesena Uredba o EPPO-u, potrebno je prilagoditi Uredbu br. 883/2013 kojom su uređene istrage koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF).

OLAF je osnovan 1999., a jedna od njegovih posebnih zadaća provedba je administrativnih istraga u području zaštite financijskih interesa Unije. OLAF u okviru svojeg administrativnog mandata istražuje administrativne nepravilnosti i kažnjivo ponašanje. On ima važnu ulogu u borbi protiv prijevара, korupcije i ostalih nezakonitih aktivnosti tako što provodi istrage čiji je cilj omogućavanje povrata financijskih sredstava, određivanje stegovnih i administrativnih mjera te podizanje optužnica i kazneni progon. OLAF primjenjuje svoje stručno znanje o istragama u kontekstu prijevара počinjenih na štetu proračuna Unije, a taj se kontekst neprestano mijenja. Proveo je rastući broj istraga, što je dovelo do većeg broja preporuka i iznosa preporučenih za povrat.

Kad je riječ o prijevarama, osnivanjem EPPO-a znatno će se poboljšati trenutačna situacija. OLAF trenutačno provodi administrativne istrage na temelju upravnih ovlasti, koje u usporedbi s kaznenim istragama imaju ograničeni opseg. Ako posumnja na mogućnost počinjenja kaznenog djela, može samo nacionalnim sudskim tijelima uputiti preporuku, no ne postoje jamstva da će se kaznena istraga i pokrenuti. Države članice koje sudjeluju u radu EPPO-a ubuduće će tom tijelu prijavljivati takva navodna kaznena djela te će s njime surađivati u njegovim istragama.

U Uredbi o EPPO-u već postoje odredbe kojima se uređuje odnos EPPO-a i OLAF-a. One se temelje na načelima bliske suradnje, razmjene informacija, komplementarnosti i izbjegavanja udvostručavanja. Ta se pravila trebaju odraziti i nadopuniti u Uredbi br. 883/2013. Prilagodba pravnog okvira OLAF-a do početka rada EPPO-a stoga je glavni razlog za izmjenu Uredbe br. 883/2013. Kako bi se omogućio nesmetan prelazak na novi okvir, izmijenjena Uredba trebala bi stupiti na snagu do početka rada EPPO-a (predviđeni rok je kraj 2020.).

U okviru svojih nadležnosti i EPPO i OLAF ovlašteni su za zaštitu financijskih interesa Unije. EPPO će provoditi kaznene istrage kojima je cilj istraga, kazneni progon i podizanje optužnice protiv počinitelja i sudionika kaznenih djela počinjenih protiv financijskih interesa Unije, a OLAF će i dalje provoditi administrativne istrage u kojima se poseban naglasak stavlja na olakšavanje administrativnog povrata sredstava i sprečavanje daljnje štete za financije EU-a primjenom administrativnih mjera. Stoga će budući EPPO i OLAF biti usmjereni na različite aktivnosti iako oba tijela teže ostvarenju zajedničkog cilja.

OLAF će na isti način kao i dosad nastaviti provoditi svoje istrage i u državama članicama koje u ovoj fazi ne sudjeluju u radu EPPO-a. U tim bi državama članicama nacionalna tijela i OLAF trebali doprinijeti stvaranju uvjeta za osiguravanje djelotvorne i istovrijedne razine zaštite financijskih interesa Unije u cijelom EU-u.

U takvim je okolnostima ključno da je pravni okvir OLAF-a prikladan za svoju namjenu kako bi to tijelo moglo ispuniti svoju ulogu u pogledu EPPO-a, država članica te institucija, tijela, ureda i agencija Unije. Komisija je u evaluaciji Uredbe br. 883/2013 zaključila da je tom uredbom OLAF-u omogućeno da nastavi ostvarivati konkretne rezultate u pogledu zaštite proračuna Unije. Zbog promjena uvedenih 2013. vidljivo su se poboljšali provođenje istraga, suradnja s partnerima i prava predmetnih osoba. U evaluaciji su istodobno istaknuti nedostaci koji utječu na djelotvornost i učinkovitost istraga. Ti se zaključci odnose na cijeli niz različitih područja, među ostalim na istražne alate OLAF-a, izvršavanje ovlasti OLAF-a, jedinstvene uvjete za provedbu unutarnjih istraga, provedbu digitalnih forenzičkih operacija, razlike u daljnjim mjerama s obzirom na preporuke OLAF-a, obveze suradnje koje imaju države članice i institucije, tijela, uredi i agencije Unije ili na sveukupnu usklađenost pravnog okvira.

Međutim, razmatranje svih zaključaka evaluacije je izvan područja primjene ovog Prijedloga jer bi revidirana uredba trebala stupiti na snagu do početka rada EPPO-a. Prijedlog stoga sadržava ograničeni broj ciljanih promjena koje se temelje na najnedvojbenijim zaključcima evaluacije. Riječ je o ključnim promjenama koje su kratkoročno nužne za jačanje okvira OLAF-ovih istraga kako bi to tijelo ostalo snažno i potpuno djelotvorno te administrativnim istragama nadopunjavalo EPPO-ov kaznenopravni pristup, no tim se promjenama ne mijenjaju njegov mandat ni ovlasti.

Naglasak se stavlja na područja u kojima trenutačno zbog nedostatka jasnoće određenih odredbi važeće Uredbe OLAF ne može djelotvorno raditi, a to se posebno odnosi na provjere i inspekcije na licu mjesta ili na pristup informacijama o bankovnim računima. Predloženim izmjenama nastoji se pojasniti i smanjiti nejasnoće u trenutačnim odredbama za predmetne subjekte, države članice i za OLAF, te tako povećati pravnu sigurnost. Tim bi se izmjenama OLAF-u omogućilo da djelotvorno i dosljednije provodi sve svoje istrage. To je izravno povezano s ciljevima u pogledu snažne zaštite proračuna diljem Unije u kombinaciji s odgovarajućim postupovnim jamstvima za gospodarske subjekte koji su predmet istrage.

Opći je cilj Prijedloga jačanje zaštite financijskih interesa Unije. Taj će se cilj ispuniti postizanjem tri konkretna cilja kojima se nastoji:

- prilagoditi rad OLAF-a osnivanju EPPO-a,
- ojačati djelotvornost istražne funkcije OLAF-a,
- pojasniti i pojednostavniti odabrane odredbe Uredbe br. 883/2013.

U Izvješću Komisije o evaluaciji već je navedeno da bi nakon prijedloga koji sadržava te ciljane promjene mogao uslijediti dalekosežniji postupak osuvremenjivanja okvira OLAF-a, koji u osnovi proizlazi iz vremena kad je OLAF osnovan, odnosno 1999. To bi bila prilika da se razmotre druge temeljitije promjene u kontekstu područja i trendova u vezi s prijevarama u 21. stoljeću, pri čemu bi trebalo uzeti u obzir iskustvo stečeno suradnjom EPPO-a i OLAF-a. Time bi se ujedno omogućilo razmatranje drugih zaključaka evaluacije i aspekata pravnog okvira o kojima bi možda trebalo dodatno promisliti i povesti raspravu.

Dosljednost s postojećim odredbama politike u određenom području

Do izmjene Uredbe br. 883/2013 dolazi zbog uspostave EPPO-a te je njezina jasna namjena osigurati usklađenost pravnog okvira za zaštitu financijskih interesa Unije. Nakon donošenja Direktive o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim

sredstvima i Uredbe o EPPO-u ta je izmjena daljnji korak prema snažnijem pravnom okviru kojim se osigurava učinkovita primjena svih raspoloživih sredstava u borbi protiv prijevara.

To je posebno važno jer se primiće trenutak kada će Unija donijeti sljedeći višegodišnji financijski okvir. Učinkovita i pravilna potrošnja sredstava iz proračuna Unije od presudne je važnosti za stjecanje povjerenja građana EU-a i jačanje dodane vrijednosti europskog projekta. Osnivanjem EPPO-a i jačanjem pravnog okvira OLAF-a doprinosi se ostvarivanju cilja Ugovora u pogledu visoke razine zaštite proračuna Unije na cijelom području Unije (članak 325. UFEU-a).

Dosljednost u odnosu na druge politike Unije

Ova je inicijativa u skladu s drugim zakonodavnim promjenama koje su usmjerene na povećanje otpornosti prihoda, rashoda i imovine Unije na prijevare te na poboljšanje suradnje među tijelima za izvršavanje zakonodavstva.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

Pravna osnova

Prijedlog se temelji na članku 325. UFEU-a i članku 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.

Supsidijarnost

OLAF izvršava specifično europsku zadaću, zaštitu financijskih interesa Unije u okviru članaka 317. i 325. UFEU-a, a ta se zadaća ne može jednako obavljati na nacionalnoj razini. Prijedlog se odnosi na istrage koje provodi ured Unije, koje su trenutačno uređene uredbom Unije. Njime se ne mijenjaju ovlasti i nadležnosti država članica za suzbijanje prijevara kojima se šteti financijskim interesima Unije, odnosno nadležnost koju države članice dijele s Unijom, niti se njime proširuju ovlasti i mandat OLAF-a.

Predmet Prijedloga odnos je s EPPO-om, koji će biti tijelo Unije uspostavljeno na temelju uredbe EU-a. Stoga je za rješavanje pitanja suradnje između OLAF-a i EPPO-a potrebno djelovati na razini Unije.

Kako bi se osigurala djelotvorna i usklađenija provedba OLAF-ovih istraga diljem Unije, nužno je uvesti izmjene namijenjene boljem oblikovanju upućivanja na nacionalno zakonodavstvo u pravnom okviru OLAF-a (u kontekstu provjera i inspekcija na licu mjesta i prihvatljivosti izvješća OLAF-a) te osigurati pomoć država članica (posebno kako bi OLAF-u omogućile pristup bankovnim podacima). Na taj način OLAF može učinkovito upotrijebiti svoje istražne alate u svim državama članicama kako bi zaštitio europski interes (financijske interese Unije) te istodobno osigurao odgovarajuća postupovna jamstva za gospodarske subjekte koji su predmet OLAF-ovih istraga. Kako bi se ti ciljevi ispunili, mora se djelovati na razini EU-a.

Proporcionalnost

Predložene promjene ograničene su na ono što je nužno za postizanje predloženih ciljeva te su stoga u skladu s načelom proporcionalnosti.

Izmjene koje se odnose na EPPO posljedica su donošenja Uredbe 2017/1939. Ograničene su na ono što je potrebno za prilagodbu rada OLAF-a kako bi se uzela u obzir načela odnosa EPPO-a i OLAF-a utvrđena u toj uredbi.

Osim toga, otklanjaju se problemi povezani s određenim ograničenim aspektima Uredbe ondje gdje se u praksi pokazalo da postojeći sustav ima nedostataka. Iako su zaključci evaluacije sveobuhvatni, izmjene se predlažu samo ako su promjene kratkoročno važne za

osiguranje djelotvornosti OLAF-ovih istraga. Konkretno izmjene ne prelaze ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja te se njima uravnotežuju različiti pravni interesi o kojima je riječ. Odredbe o provjerama na licu mjesta mijenjaju se samo onoliko koliko je potrebno da bi se OLAF-u omogućila učinkovita primjena tog istražnog alata u svim državama članicama. Te izmjene ne utječu na primjenu nacionalnog prava u situacijama u kojima je ono i dalje relevantno, to jest ako se od nacionalnih tijela traži da OLAF-u pomognu u skladu sa svojim nacionalnim postupovnim pravilima. To načelo primjenjuje se i u slučaju nove odredbe o pristupu bankovnim informacijama: iako je u Uredbi bilo potrebno pojasniti da bi nacionalna nadležna tijela OLAF-u trebala pružati pomoć u pristupu informacijama koje su ključne za otkrivanje brojnih vrsta prijevara, ta će tijela to činiti u skladu sa svojim nacionalnim zakonima.

Odabir instrumenta

Uredbu br. 883/2013 treba izmijeniti istom vrstom instrumenta.

3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENE UČINAKA

Evaluacija Uredbe br. 883/2013

Komisija je 2. listopada 2017. donijela Izvješće o evaluaciji primjene Uredbe br. 883/2013. Izvješću je priloženo mišljenje nadzornog odbora OLAF-a.

U evaluaciji je zaključeno da je tom uredbom OLAF-u omogućeno ostvarivanje konkretnih rezultata u pogledu zaštite proračuna EU-a. Isto je tako otkriveno da postoji niz nedostataka koji negativno utječu na djelotvornost OLAF-ovih istraga. Ti se zaključci odnose na niz različitih područja povezanih s primjenom Uredbe. U nastavku se iznosi sažetak onih zaključaka kojima se u Prijedlogu posvećuje pozornost te za koje se smatra da ih je u kratkom roku potrebno primijeniti kako bi se ojačao okvir za OLAF-ove istrage.

Kad je riječ o provedbi istraga, istražne ovlasti OLAF-a proizlaze iz različitih pravnih akata Unije, uključujući Uredbu. U raznim slučajevima zbog tih akata primjena tih ovlasti podliježe i uvjetima nacionalnog prava, posebno u pogledu provjera i inspekcija gospodarskih subjekata na licu mjesta te digitalnih forenzičkih operacija koje se provode na državnom području država članica. Iz evaluacije proizlazi da nije posve jasno u kojem se opsegu Uredbom br. 883/2013 nacionalno pravo određuje kao primjenjivo. Zbog različitih tumačenja relevantnih odredbi i razlika u nacionalnom pravu dolazi do fragmentacije u izvršavanju OLAF-ovih istražnih ovlasti te čak nemogućnosti OLAF-a da djelotvorno provodi svoje istrage u svim državama članicama.

Na temelju evaluacije isto se tako može zaključiti da bi trebalo ocijeniti koliko je potrebno i moguće poboljšati pristup informacijama o bankovnim računima pod odgovarajućim uvjetima jer bi one mogle biti presudne u otkrivanju brojnih slučajeva prijevara ili nepravilnosti. Kad je riječ o području PDV-a, zaključeno je da bi OLAF-ov mandat trebalo pojasniti i ojačati.

Kad je riječ o suradnji s nacionalnim tijelima, u evaluaciji je isto tako utvrđeno nekoliko slučajeva kada je OLAF imao problema u dobivanju potrebne pomoći, no istodobno se priznalo da je pozitivan pomak ostvaren radom službi za usklađivanje borbe protiv prijevara koje su uvedene Uredbom br. 883/2013.

Kad je riječ o daljnjim mjerama na temelju istraga, najvažniji čimbenik utvrđen evaluacijom koji utječe na provedbu daljnjih mjera s obzirom na preporuke OLAF-a odnosi se na pravila o prihvatljivosti dokaza koje je OLAF prikupio u nacionalnim sudskim postupcima. Uredbom se propisuje da izvješća OLAF-a imaju snagu prihvatljivog dokaza na isti način i pod istim

uvjetima kao i administrativna izvješća koja sastavljaju nacionalni upravni inspektori. Na temelju evaluacije može se zaključiti da se u nekim državama članicama tim pravilom ne može u dovoljnoj mjeri osigurati djelotvornost OLAF-ovih aktivnosti.

Uredbom se OLAF-u ujedno daje mandat za pružanje pomoći državama članicama kako bi se uskladilo njihovo djelovanje u svrhu zaštite financijskih interesa Unije. To je ključni element OLAF-ova mandata za pružanje potpore prekograničnoj suradnji država članica. Međutim, Uredba ne sadržava detaljne odredbe o načinima usklađivanja.

Naposljetku, u evaluaciji je utvrđen niz odredbi Uredbe koje bi se mogle pojasniti.

Savjetovanja s dionicima

Uredbom br. 883/2013 uređuju se provedba OLAF-ovih istraga i mehanizmi suradnje s institucijskim partnerima. Skupine dionika na koje to utječe dobro su definirane, a najvećim dijelom pripadaju institucijskom okviru Unije i relevantnim tijelima u državama članicama. Ne može se smatrati da na širu javnost izravno utječu odredbe te uredbe ni da je ta javnost odgovorna za njihovu primjenu ili da ima određene dokaze potrebne za reviziju. Stoga nije provedeno otvoreno javno savjetovanje.

Javnost se o planu za inicijativu mogla očitovati tijekom razdoblja od četiri tjedna; nisu primljene povratne informacije.

Provedeno je ciljano savjetovanje s odgovarajućim skupinama dionika:

- savjetovanje s nacionalnim tijelima (službe za usklađivanje borbe protiv prijevара, sudska tijela, tijela za izvršavanje zakonodavstva i upravljačka tijela) provedeno je u obliku ankete. Cilj je bio obuhvatiti sve države članice, anketu su prosljedile službe za usklađivanje borbe protiv prijevара te su primljena 44 odgovora iz 21 različite države članice,
- savjetovanje s institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije provedeno je u obliku ankete, a pristiglo je 28 odgovora,
- pripadnici akademske zajednice i odvjetnici obrane svoje su stavove izrazili na posebnoj radionici.

S obzirom na buduće osnivanje EPPO-a velika većina dionika od kojih je zatraženo mišljenje složila se s mogućnošću izmjene Uredbe br. 883/2013 kako bi se omogućila bliska suradnja OLAF-a i EPPO-a te učinkovito izvršavanje mandata ta dva tijela. Postoji čvrst konsenzus da su potrebna jasna pravila kako bi se izbjeglo preklapanje te osigurala najveća moguća komplementarnost i izbjegli propusti.

Dionici koji sudjelovali u savjetovanju u različitoj su se mjeri složili u pogledu izmjene Uredbe br. 883/2013 kako bi se poboljšala djelotvornost OLAF-ovih istraga. Većina je ispitanika podržala potrebu da se OLAF-u omogući djelotvornija i usklađenija provedba istraga diljem država članica. Većina je podržala i pojašnjenja i jačanje Uredbe u pogledu PDV-a i OLAF-ova pristupa bankovnim podacima. Ispitanici su izrazili različite stavove o pitanjima kao što su prihvatljivost OLAF-ovih izvješća u nacionalnim postupcima ili uloga i mandat službi za usklađivanje borbe protiv prijevара.

Odbor stalnih predstavnika (COREPER) podržao je 16. veljače 2018. „ishod postupka o izvješću Komisije o evaluaciji primjene Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013”. Komisiju poziva da se prvenstveno usredotoči na teme koje se nužno kako bi se OLAF-u omogućila nesmetana suradnja s EPPO-om, a da se pritom ne proširuju nadležnosti i ovlasti OLAF-a. Osim toga, navodi niz tema koje bi prema želji određenih delegacija trebalo razmotriti u Prijedlogu.

O reviziji Uredbe br. 883/2013 raspravljali su i ministri pravosuđa država članica, prvo na neslužbenom sastanku u Sofiji 26. siječnja 2018., a potom u okviru Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove u Bruxellesu 8. i 9. ožujka 2018. Vijeće je naglasilo da je od presudne važnosti suradnja EPPO-a i OLAF-a, koja bi se trebala temeljiti na jasnoj podjeli nadležnosti i odgovornosti, komplementarnosti, izbjegavanju međusobnog natjecanja ili udvostručavanja rada. U Uredbi br. 883/2013 trebalo bi uzeti u obzir odredbe o odnosu ta dva ureda propisane Uredbom o EPPO-u.

Tijekom izrade Prijedloga uzelo se u obzir i Mišljenje nadzornog odbora OLAF-a br. 2/2017 o primjeni Uredbe br. 883/2013. U Mišljenju se ističe da bi u izmijenjenoj Uredbi trebalo propisati jedinstvene razloge za sve istrage kako bi se izbjegli fragmentacija i poteškoće pri tumačenju te povećala pravna jasnoća i ojačala postupovna jamstva. U njemu se razmatra potreba u pogledu pristupa informacijama o bankovnim računima i novčanim transakcijama i u pogledu provedbe istraga o prijevarama u području PDV-a počinjenima unutar EU-a. U Mišljenju se poziva i na sudsko preispitivanje te jačanje postupovnih jamstava i njihovu kontrolu, posebno u kontekstu osnivanja EPPO-a te kako bi se poboljšala prihvatljivost OLAF-ovih dokaza u sudskim postupcima. U njemu se naglašava da je potrebno jasno definirati buduće uzajamno djelovanje OLAF-a i EPPO-a. Konačno, u Mišljenju se poziva na pojašnjenje uloge i mandata nadzornog odbora i njegova pristupa informacijama povezanim s OLAF-ovom istražnom funkcijom.

Osim toga, analiza uz Prijedlog poduprta je rezultatima opsežnog savjetovanja s dionicima provedenog radi evaluacije primjene Uredbe br. 883/2013.

Prikupljanje i primjena stručnih znanja

Kao podloga za pripremu Prijedloga upotrijebljeni su vanjska studija provedena radi evaluacije Uredbe br. 883/2013 te nekoliko neovisnih studija. Od stručnjaka su zatražena mišljenja na posebnoj radionici.

Procjena učinka

Procjena učinka nije se smatrala potrebnom. Prijedlogu je priložen analitički radni dokument službi Komisije koji se temelji na opsežnoj uporabi izvješća o evaluaciji, vanjskim studijama i rezultatima prethodno spomenutih savjetovanja.

Temeljna prava

Tijekom OLAF-ovih istraga temeljna prava zaštićena su, među ostalim, posebnim odredbama o postupovnim jamstvima iz Uredbe br. 883/2013 i Uredbe br. 2185/1996 koje se primjenjuju na provjere i inspekcije na licu mjesta. Osim toga, OLAF mora općenito osigurati da pri izvršavanju svojih aktivnosti poštuje prava sadržana u Povelji Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”).

Novi članak 9. o postupovnim jamstvima uveden je kad je donesena Uredba br. 883/2013. U članku 9. ponavlja se niz načela koja su od presudne važnosti u OLAF-ovim istragama, a među njima su posebno dužnost OLAF-a da prikuplja dokaze u korist umiješanih osoba i protiv njih, pravo na objektivnu i nepristranu istragu, pretpostavka nedužnosti i pravo na izbjegavanje samookrivljavanja. Članak 9. sadržava posebne odredbe, među ostalim, i o sljedećem:

- pravu umiješanih osoba i svjedoka na prethodnu obavijest prije obavijesnog razgovora/ispitivanja,
- pravu umiješanih osoba na izjašnjavanje o činjenicama u predmetu nakon završetka istrage i prije sastavljanja zaključaka te dužnosti OLAF-a da se sve takve primjedbe navedu u završnom izvješću o istrazi,

- ako se pojave dokazi da bi svjedok mogao biti umiješana osoba, pravu svjedoka na prekid obavijesnog razgovora i na obavješćivanje ispitanika o njegovim pravima,
- pravu ispitanika da se koriste bilo kojim službenim jezikom institucija Unije (od dužnosnika ili drugih službenika Unije može se zahtijevati da se koriste onim službenim jezikom institucija kojim jako dobro vladaju) te da potvrde zapisnik obavijesnog razgovora ili daju na njega primjedbe; kad je riječ o umiješanim osobama, ta dva prava nadopunjuje pravo na pomoć osobe po vlastitom izboru i na dostavu primjerka zapisnika obavijesnog razgovora,
- pravu dužnosnika, drugih službenika, članova institucije ili tijela Unije, voditelja ureda ili agencije ili zaposlenika da ih se obavijesti ako se istragom otkrije da su možda umiješana osoba i pravu na izjašnjavanje ako OLAF prije pokretanja ili tijekom unutarnje istrage obavijesti nacionalna tijela.

Novi članak 9. o postupovnim jamstvima nadopunjuje se odredbama o:

- potrebi da glavni direktor izda pisano odobrenje za provedbu istražnih zadaća u kojem se navodi predmet, svrha istrage, pravna osnova za provođenje istrage i ovlasti koje proizlaze iz tih osnova (članak 7. stavak 2.),
- provjeri zakonitosti (članak 17. stavak 7.) kako bi se preispitala zakonitost (uključujući poštovanje postupovnih jamstava i temeljnih prava), proporcionalnost i nužnost istražnih aktivnosti prije njihove provedbe, te općem preispitivanju završnih izvješća,
- povjerljivosti i zaštiti podataka (članak 10.),
- raznim unutarnjim i vanjskim kontrolama (mogućnost da svaka osoba na koju istraga utječe uputi pritužbu OLAF-u te kontrole koje u skladu sa svojim mandatom provode nadzorni odbor, Europski nadzornik za zaštitu podataka, Europski ombudsman, Europski revizorski sud i Sud Europske unije).

Tim se skupom odredbi i kontrola postavlja standard za zaštitu postupovnih jamstava i temeljnih prava osoba uključenih u OLAF-ove istrage, što je primjereno i u skladu s činjenicom da OLAF provodi administrativne istrage primjenjujući upravne ovlasti. Osim toga, OLAF zaključuje svoje istrage sastavljanjem izvješća i davanjem preporuka na temelju kojih, prema potrebi, postupaju druga tijela. Ako ta druga tijela pripreme odluku koja utječe na pravni položaj umiješanih osoba, daljnja postupovna prava i jamstva primjenjuju se u skladu s primjenjivim pravnim okvirom.

U evaluaciji se općenito priznaje da je pravni okvir o postupovnim jamstvima u istragama koje provodi OLAF, kako je uspostavljen na temelju Uredbe br. 883/2013, pozitivni pomak u zaštiti prava pojedinaca koji su predmet OLAF-ove istrage. U tom smislu, u evaluaciji nije utvrđena potreba za revizijom postojećih odredbi.

Predložene izmjene nemaju učinak na sveukupnu ravnotežu između OLAF-ovih istražnih ovlasti i postupovnih prava osoba koje su predmet istrage. OLAF-ove ovlasti neće se s tom inicijativom promijeniti, iako će se u nekoliko slučajeva pojasniti. Predloženim izmjenama koje se odnose na provedbu provjera i inspekcija na licu mjesta zadržavaju se postojeće ovlasti te bi se tim izmjenama jasnije odredio okvir za primjenu nacionalnog prava, čime bi se osigurala i veća jasnoća primjenjivih zaštitnih mjera i prava predmetnih subjekata.

Štoviše, u Prijedlogu se pojašnjava da se postupovna jamstva predviđena Uredbom br. 883/2013 te drugim aktima Unije primjenjuju na te provjere i inspekcije na licu mjesta. To

uključuje pravo na izbjegavanje samookrivljanja, pravo na pomoć osobe po vlastitom izboru te pravo na uporabu jezika države članice u kojoj se provjera provodi. Dodatna će se jamstva primjenjivati kad je potrebna pomoć nacionalnih tijela kako bi se izvršila provjera kojoj se gospodarski subjekt opire ili u drugim slučajevima kad tijela država članica pomažu OLAF-u u okviru provjere. U takvim će se slučajevima nacionalno pravo, uključujući postupovna jamstva, primjenjivati u kontekstu općenite dužnosti država članica da osiguraju djelotvornost OLAF-ovih djelovanja.

Za suradnju između OLAF-a i EPPO-a, kao i zbog novih odredbi o pomoći nacionalnih tijela u ostvarivanju pristupa bankovnih podacima i o suradnji s mrežom Eurofisc, možda će biti potrebno razmjenjivati osobne podatke. OLAF na takve prijenose primjenjuje odredbe Uredbe br. 45/2001. Kako bi se uzela u obzir trenutačna praksa te ojačala zaštita podataka, Prijedlogom se mijenja članak 10. stavak 4. kojim se OLAF-u omogućavalo imenovanje službenika za zaštitu podataka kako bi to postala obveza.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Predložene izmjene Uredbe ne utječu na proračun Unije.

5. OSTALI DIJELOVI

Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

U skladu sa Smjernicama za bolju regulativu za uredbu ne treba sastaviti plan provedbe.

U okviru osnivanja EPPO-a i definiranja detaljnih načina operativne suradnje, OLAF i EPPO morat će zaključiti sporazume o radu (radne dogovore).

Detaljno obrazloženje posebnih odredbi prijedloga

I. Odnosi s EPPO-om

Opća načela

U članku 1. stavku 4.a i članku 12.g utvrđuju se opća načela odnosa OLAF-a i EPPO-a. Odgovaraju članku 101. Uredbe 2017/1939 kojim se propisuje uspostava bliskog odnosa u okviru kojega se ta dva tijela međusobno nadopunjuju kako bi se za zaštitu proračuna Unije upotrijebila sva raspoloživa sredstva. Predviđaju se sporazumi o radu (radni dogovori) jer će oni biti potrebni za utvrđivanje konkretnih načina suradnje i razmjene informacija.

Izvješćivanje EPPO-a

Članak 12.c sadržava obvezu u skladu s kojom OLAF bez nepotrebne odgode mora EPPO izvješćivati o svakom postupanju u pogledu kojeg EPPO može izvršavati svoju nadležnost, kako se zahtijeva člankom 24. Uredbe 2017/1939. Izvješće bi trebalo sadržavati minimalne informacije iz članka 24. Uredbe 2017/1939. OLAF može provesti preliminarnu evaluaciju primljenih informacija kako bi se osiguralo da su informacije koje se dostavljaju EPPO-u dovoljno utemeljene te da sadržavaju potrebne elemente. Člankom 12.c uzima se u obzir i odredba iz Uredbe 2017/1939 u skladu s kojom institucije, tijela, uredi i agencije Unije mogu od OLAF-a zatražiti da u njihovo ime izvrši tu provjeru.

Izbjegavanje udvostručavanja istraga, potpora EPPO-u i dopunske istrage

Člankom 12.d uzima se u obzir članak 101. stavak 2. Uredbe 2017/1939 kojim se propisuje da OLAF ne pokreće usporedne istrage o istim činjenicama koje su predmet istrage koju provodi EPPO. Njime se uspostavlja i mehanizam savjetovanja radi provjere provodi li EPPO istragu.

Članak 12.e sadržava posebna postupovna pravila koja se primjenjuju na zahtjeve EPPO-a upućene OLAF-u u kojima se od OLAF-a traži da podupre ili dopuni aktivnosti EPPO-a u skladu s člankom 101. stavkom 3. Uredbe 2017/1939.

U članku 12.f propisuje se da u propisno opravdanim slučajevima, radi omogućavanja donošenja mjera predostrožnosti ili financijskih, stegovnih ili administrativnih mjera, OLAF može pokrenuti ili nastaviti provoditi administrativnu istragu kako bi dopunio kaznenu istragu koju provodi EPPO. To je u skladu s Uredbom 2017/1939 u kojoj se navodi da bi trebalo upotrijebiti sva raspoloživa sredstva za zaštitu financijskih interesa Unije (članak 101. stavak 1.) te da se pravilom o izbjegavanju udvostručavanja ne bi trebala dovesti u pitanje ovlast OLAF-a za pokretanje administrativne istrage na vlastitu inicijativu, uz blisko savjetovanje s EPPO-om (uvodna izjava 103.). Tom se odredbom omogućuju administrativne istrage kojima nije cilj utvrditi moguće elemente kaznenog djela, već su usmjerene na osiguravanje povrata sredstava ili na pripremu osnove za upravne ili stegovne mjere. Neki primjeri moguće korisne dopune aktivnosti EPPO-a administrativnim mjerama uključuju administrativni povrat sredstava ako postoji rizik od zastare ili ako su predmetni iznosi vrlo visoki, ili potrebu da se u rizičnim situacijama primjenom administrativnih mjera izbjegnu daljnji troškovi.

Kako bi se zaštitila djelotvornost istraga i kaznenih progona u nadležnosti EPPO-a, člankom 12.f EPPO-u se daje mogućnost podnošenja prigovora na to da OLAF pokrene ili nastavi istragu ili na to da poduzima određene radnje u okviru te istrage. Ta je mogućnost u skladu s člankom 101. stavkom 3. Uredbe 2017/1939 jer je u takvim slučajevima izostanak prigovora EPPO-a jednak, u funkcionalnom smislu, zahtjevu podnesenom na temelju te odredbe.

Ostale odredbe

Predlaže se nekoliko prilagodbi postojećih odredbi Uredbe br. 883/2013 kako bi se time uzelo u obzir osnivanje EPPO-a (članak 8. stavci 1. i 4., članak 9. stavak 4., članak 16., članak 17. stavci 5. i 8.).

II. Jačanje djelotvornosti istražne funkcije OLAF-a

Provjere i inspekcije na licu mjesta i pomoć nacionalnih tijela

Prijedlogom se nastoje ukloniti nejasnoće i prepreke utvrđene u evaluaciji tako što će se bolje oblikovati upućivanja na nacionalno pravo kako bi se osigurala djelotvornija i dosljednija primjena OLAF-ovih ovlasti za provođenje provjera i inspekcija na licu mjesta, a da se pritom ne mijenja način funkcioniranja Uredbe s obzirom na države članice.

Izmjenom članka 3. pojašnjava se da provjere i inspekcije na licu mjesta koje provodi OLAF, ako gospodarski subjekti pristanu na OLAF-ovu provjeru, podliježu isključivo pravu Unije (uredbe br. 883/2013 i br. 2185/1996). To uključuje postupovna jamstva iz Uredbe br. 883/2013 i Uredbe br. 2185/1996, čija se primjena u kontekstu provjera i inspekcija na licu mjesta pojašnjava u članku 3. stavku 5. Ako gospodarski subjekt ne surađuje i OLAF se mora osloniti na nacionalna tijela ili prima njihovu pomoć iz drugih razloga, u članku 3. stavku 7. i članku 7. stavku 3. utvrđuje se načelo pružanja takve pomoći u skladu s nacionalnim pravom. Člankom 3. stavkom 3. propisuje se da su gospodarski subjekti dužni surađivati s OLAF-om tijekom njegovih istraga,

Te izmjene članka 3. u pogledu primjenjivog prava na provedbu provjera i inspekcija na licu mjesta su pojašnjenja u skladu s tumačenjem Općeg suda o Uredbi br. 883/2013 u nedavnoj presudi od 3. svibnja 2018 u predmetu T-48/16, *Sigma Orionis SA protiv Europske komisije*¹.

¹ Još nije objavljeno. Vidjeti točke 73.–118.

Sud je presudio da ako se gospodarski subjekt ne protivi provjeri ili inspekciji na licu mjesta, provjere i inspekcije na licu mjesta OLAF provodi na temelju Uredbe br. 883/2013 i Uredbe br. 2185/1996 te na temelju pisanog odobrenja glavnog direktora OLAF-a. Pravo Unije ima prednost pred nacionalnim pravom ako se pitanje uređuje Uredbom br. 883/2013 ili Uredbom br. 2185/1996. Štoviše, Sud smatra da odredbe (u Uredbi br. 2185/1996) koje se odnose na moguće protivljenje predmetnog gospodarskog subjekta provjeri ne uključuju postojanje „prava na protivljenje”, nego samo predviđaju posljedicu takvog protivljenja, odnosno da im se provjera može nametnuti uz pomoć nacionalnih tijela (na temelju nacionalnog prava). U pogledu postupovnih jamstava Sud podsjeća da OLAF mora poštovati temeljna prava, kako je utvrđeno pravom Unije, a posebno Povelju.

Izmjenama članka 8. stavaka 2. i 3. te članka 12. stavka 3. nastoji se osigurati djelotvornost OLAF-ova djelovanja kada se u Uredbi upućuje na primjenu nacionalnog prava.

Informacije o bankovnim računima

Članak 7. stavak 3. se mijenja kako bi se pojasnila dužnost država članica da pomažu OLAF-u prosljeđivanjem informacija o bankovnim računima. Kako bi se povećala djelotvornost istraga OLAF-a, to bi trebalo uključivati podatke o vlasnicima bankovnih računa sadržane u nacionalnim centraliziranim registrima bankovnih računa ili sustavima za dohvat podataka u državama članicama (Peta direktiva o sprečavanju pranja novca, koju su suzakonodavci Unije odobrili u prosincu 2017.). U slučajevima u kojima je, radi utvrđivanja načina funkcioniranja prijave koja je predmet istrage, potrebno takvo znanje, trebalo bi proslijediti i informacije o financijskim transakcijama. Zadržat će se načelo koje je već ugrađeno u Uredbu, odnosno da se takva pomoć pruža u skladu s nacionalnim pravom.

PDV

Članak 3. stavak 1. pojašnjava se kako bi se osiguralo da OLAF u svim područjima svojeg mandata može provoditi provjere i inspekcije na licu mjesta. Osim toga, kako bi suradnja s državama članicama bila učinkovita, izmjenom članka 12. stavka 5. OLAF-u se omogućuje razmjena informacija s mrežom Eurofisc uspostavljenu Uredbom br. 904/2010.

Prihvatljivost dokaza koje prikupi OLAF

Izmjenom članka 11. stavka 2. utvrđuje se načelo jednakovrijednosti s pravilima koja se primjenjuju na administrativna izvješća koja u kontekstu kaznenih postupaka sastavljaju nacionalni upravni inspektori. Uvodi se načelo prihvatljivosti izvješća OLAF-a, samo na temelju provjere autentičnosti, u sudskim postupcima koji nemaju kaznenopravnu narav a koji se vode pred nacionalnim sudovima te u upravnim postupcima u državama članicama. Konačno, odredbom se omogućuje prihvatljivost izvješća u upravnim i sudskim postupcima na razini Unije. Na taj će se način rezultati OLAF-ovih istraga djelotvornije iskoristiti, a da se pritom ne ometa ocjena takvih dokaza.

Službe za usklađivanje borbe protiv prijevara

U članku 12.a dodatno se određuje uloga službi za usklađivanje borbe protiv prijevara u državama članicama kako bi se omogućilo da OLAF dobije potrebnu pomoć za provedbu djelotvornih istraga. Njihov su ustroj i ovlasti i dalje u nadležnosti svake države članice. Službe za usklađivanje borbe protiv prijevara mogu pružiti potporu OLAF-u u vanjskim i unutarnjim istragama te u aktivnostima usklađivanja, a mogu i međusobno surađivati.

Aktivnosti usklađivanja

U članku 12.b uvodi se nova odredba kojom se određuju aktivnosti usklađivanja koje OLAF može izvršavati.

III. Pojašnjenje i pojednostavnjenje

Izmjenom članka 4. stavka 2. prilagođava se provedba digitalnih forenzičkih operacija kako bi se u obzir uzeo tehnološki napredak.

Izmjenama članka 3. stavka 9., članka 11. stavka 3. i članka 12. stavka 1. povećava se razina usklađenosti pravila o unutarnjim i vanjskim istragama.

Izmjenom članka 7. stavka 6. pojašnjava se da se institucije, tijela, uredi i agencije Unije mogu u svakom trenutku obratiti OLAF-u radi donošenja odluke o mjerama predostrožnosti.

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) u pogledu suradnje s Uredom europskog javnog tužitelja i djelotvornosti istraga koje provodi OLAF**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 325., u vezi s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegovim člankom 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Revizorskog suda²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Donošenjem Direktive (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća³ i Uredbe Vijeća (EU) 2017/1939⁴ Unija je znatno ojačala raspoloživa sredstva za zaštitu financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima. Ured europskog javnog tužitelja („EPPO”) bit će ovlašten u državama članicama sudionicama provoditi kaznene istrage i podizati optužnice povezane s kaznenim djelima koja štete proračunu Unije, kako je definirano u Direktivi (EU) 2017/1371.
- (2) Europski ured za borbu protiv prijevara („Ured”) provodi administrativne istrage o administrativnim nepravilnostima te o kažnjivom ponašanju. Po završetku svojih istraga može nacionalnim tijelima nadležnima za progon dati preporuke za pokretanje sudskih postupaka kako bi se omogućilo podizanje optužnica i kazneni progon u državama članicama. Države članice koje sudjeluju u radu EPPO-a ubuduće će tom tijelu prijavljivati navodna kaznena djela te će s njime surađivati na njegovim istragama.
- (3) Stoga bi nakon donošenja Uredbe (EU) 2017/1939 trebalo izmijeniti Uredbu (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁵. Odredbe kojima se u Uredbi (EU) 2017/1939 uređuje odnos EPPO-a i Ureda trebale bi se odražavati u pravilima

² SL C [...], [...], str. [...].

³ Direktiva (EU) 2017/1371 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. srpnja 2017. o suzbijanju prijevara počinjenih protiv financijskih interesa Unije kaznenopravnim sredstvima (SL L 198, 28.7.2017., str. 29.).

⁴ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

⁵ Uredba (EU, EURATOM) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (EURATOM) br. 1074/1999 (SL L 248, 18.9.2013., str. 1.).

Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013 i dopuniti tim pravilima kako bi se zajamčila najviša razina zaštite financijskih interesa Unije postizanjem sinergija između ta dva tijela.

- (4) Kako bi ostvarili svoj zajednički cilj očuvanja cjelovitosti proračuna Unije, Ured i EPPO trebali bi uspostaviti i održavati blizak odnos na temelju iskrene suradnje, usmjeren na osiguravanje komplementarnosti njihovih mandata i usklađivanje njihova djelovanja, a posebno u pogledu opsega pojačane suradnje u vezi s osnivanjem EPPO-a. Konačno, taj bi odnos trebao doprinijeti osiguravanju upotrebe svih raspoloživih sredstava za zaštitu financijskih interesa Unije i sprečavanju nepotrebnog udvostručavanja uloženog truda.
- (5) Uredbom (EU) 2017/1939 propisuje se da Ured kao i sve institucije, tijela, uredi i agencije Unije te nadležna nacionalna tijela bez nepotrebne odgode izvješćuju EPPO o kažnjivom postupanju u pogledu kojeg EPPO može izvršavati svoju nadležnost. Budući da Ured ima mandat za provođenje administrativnih istraga o prijevarama, korupciji i svim drugim nezakonitim aktivnostima kojima se šteti financijskim interesima Unije, u najboljem je položaju i raspolaže potrebnim resursima da djeluje kao EPPO-ov prirodni partner i njegov povlašteni izvor informacija.
- (6) Prvotni navodi koje Ured primi mogu u praksi sadržavati elemente koji upućuju na moguće kažnjivo postupanje u nadležnosti EPPO-a ili ti elementi mogu izaći na vidjelo tek tijekom administrativne istrage koju Ured pokrene na temelju sumnje na administrativnu nepravilnost. Kako bi ispunio svoju dužnost izvješćivanja EPPO-a, Ured bi stoga trebao prijaviti kažnjivo postupanje u bilo kojoj fazi prije ili tijekom istrage, ovisno o slučaju.
- (7) Uredbom (EU) 2017/1939 određuju se minimalni elementi koje bi izvješća u pravilu trebala sadržavati. Ured će možda trebati provesti preliminarnu evaluaciju navoda kako bi potvrdio te elemente i prikupio potrebne informacije. Ured bi trebao tu evaluaciju žurno provesti na način kojim se ne ugrožava eventualna buduća kaznena istraga. Nakon dovršetka svoje evaluacije Ured bi, u slučaju postojanja sumnje na kazneno djelo iz njegove nadležnosti, trebao o tome obavijestiti EPPO.
- (8) S obzirom na to da Ured ima stručno znanje, institucije, tijela, uredi i agencije Unije trebali bi moći Uredu povjeriti izvršenje takvih preliminarnih evaluacija navoda koji su im prijavljeni.
- (9) U skladu s Uredbom (EU) 2017/1939 Ured u načelu ne bi trebao pokretati administrativnu istragu usporedno s istragom koju EPPO provodi o istim činjenicama. Međutim, radi zaštite financijskih interesa Unije u nekim će slučajevima Ured možda trebati provesti dopunsku administrativnu istragu prije okončanja kaznenog postupka koji pokrene EPPO kako bi se utvrdilo jesu li potrebne mjere predostrožnosti ili treba li poduzeti financijske, stegovne ili administrativne mjere. Te dopunske istrage mogu biti primjerene, među ostalim, kad je potrebno osigurati povrat iznosa u proračun Unije, podložno posebnim prekluzivnim pravilima, kad su rizični iznosi vrlo visoki ili ako postoji potreba da se u rizičnim situacijama primjenom administrativnih mjera izbjegnu daljnji troškovi.
- (10) U Uredbi (EU) 2017/1939 propisano je da EPPO može od Ureda zatražiti provedbu takvih dopunskih istraga. Ako EPPO ne zatraži dopunsku istragu, provedba takve dopunske istrage trebala bi biti moguća i na inicijativu Ureda, pod određenim uvjetima. Naime, EPPO bi trebao moći podnijeti prigovor na to da Ured otvori ili nastavi provoditi istragu, ili na to da poduzima posebne istražne radnje u vezi s njom.

Razlozi za taj prigovor trebali bi se temeljiti na potrebi da se zaštiti djelotvornost istraga u nadležnosti EPPO-a i trebali bi biti proporcionalni tom cilju. Ured bi se trebao suzdržati od izvršenja radnje u pogledu koje je EPPO uložio prigovor. Ako EPPO ne podnese prigovor, Ured bi istragu trebao provoditi uz blisko savjetovanje s EPPO-om.

- (11) Ured bi trebao aktivno podupirati EPPO u njegovim istragama. U tom pogledu, EPPO može od Ureda zatražiti da podupre ili dopuni njegove kaznene istrage izvršavanjem ovlasti na temelju ove Uredbe. U takvim bi slučajevima Ured trebao izvršiti te radnje u granicama svojih ovlasti te u okviru predviđenom ovom Uredbom.
- (12) Kako bi se omogućila djelotvorna koordinacija Ureda i EPPO-a, ta bi tijela trebala neprekidno razmjenjivati informacije. Posebno je važna razmjena informacija u fazama prije nego što Ured i EPPO pokrenu istragu kako bi se osigurala odgovarajuća usklađenost predmetnih aktivnosti i izbjeglo udvostručavanje. Ured i EPPO trebali bi u svojim sporazumima o radu (radnim dogovorima) odrediti načine i uvjete takve razmjene informacija.
- (13) U Izvješću Komisije o evaluaciji primjene Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013⁶, donesenom 2. listopada 2017., zaključeno je da su se zbog promjena zakonodavnog okvira uvedenih 2013. vidljivo poboljšali provedba istraga, suradnja s partnerima i prava predmetnih osoba. U evaluaciji su istodobno istaknuti određeni nedostaci koji utječu na učinkovitost i djelotvornost istraga.
- (14) Najkonkretnije zaključke Komisijine evaluacije potrebno je uzeti u obzir izmjenom Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013. Riječ je o ključnim promjenama koje su u kratkoročnom razdoblju nužne za jačanje okvira za istrage Ureda kako bi to tijelo ostalo snažno i potpuno djelotvorno te administrativnim istragama nadopunjavalo EPPO-ov kaznenopravni pristup, ali koje ne uključuju izmjene mandata ili ovlasti. Promjene se prvenstveno odnose na područja u kojima trenutačno, zbog nejasnoće Uredbe, Ured ne može djelotvorno provoditi istrage, a to uključuje provjere na licu mjesta, mogućnost pristupa informacijama o bankovnim računima ili mogućnost da se kao dokaz prihvate izvješća Ureda o predmetima.
- (15) Te promjene ne utječu na postupovna jamstva koja se primjenjuju u okviru istraga. Ured je obvezan primijeniti postupovna jamstva iz Uredbe (EU, Euratom) br. 883/2013, Uredbe Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96⁷ i Povelje Europske unije o temeljnim pravima. U skladu s tim okvirom Ured svoje istrage provodi objektivno, nepristrano i povjerljivo, prikuplja dokaze u korist predmetnih osoba i protiv njih te provodi istražne postupke na temelju pisanog odobrenja i nakon provjere zakonitosti. Ured mora osigurati poštovanje prava osoba na koje se njegove istrage odnose, uključujući pretpostavku nedužnosti te pravo na izbjegavanje samookrivljavanja. Prilikom ispitivanja predmetne osobe, među ostalim, imaju pravo na pomoć osobe po vlastitom izboru, na odobrenje zapisnika obavijesnog razgovora te se imaju pravo koristiti bilo kojim službenim jezikom Unije. Predmetne osobe ujedno imaju pravo izjasniti se o činjenicama u predmetu prije donošenja zaključaka.
- (16) Ured obavlja provjere i inspekcije na licu mjesta što mu omogućuje pristup prostorima i dokumentaciji gospodarskih subjekata u okviru njegovih istraga sumnji na prijevaru,

⁶ COM(2017) 589. Izvješću su priloženi Radni dokument službi Komisije o evaluaciji, SWD(2017) 332, i Mišljenje nadzornog odbora Ureda, Mišljenje 2/2017.

⁷ Uredba Vijeća (Euratom, EZ) br. 2185/96 od 11. studenoga 1996. o provjerama i inspekcijama na terenu koje provodi Komisija s ciljem zaštite financijskih interesa Europskih zajednica od prijevara i ostalih nepravilnosti, SL L 292, 15.11.1996., str. 2.–5.

korupciju ili drugo nezakonito postupanje kojim se šteti financijskim interesima Unije. One se provode u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96, prema kojima u nekim slučajevima primjena tih ovlasti podliježe uvjetima nacionalnog prava. U Komisijinoj evaluaciji utvrđeno je da nije uvijek navedeno u kojoj bi se mjeri trebalo primjenjivati nacionalno pravo, čime se onemogućuje djelotvornost istražne aktivnosti Ureda.

- (17) Prikladno je, stoga, pojasniti slučajeve u kojima bi se tijekom istraga koje provodi Ured trebalo primjenjivati nacionalno pravo, a da se pritom ne promijene ovlasti Ureda ili način funkcioniranja Uredbe u pogledu država članica. U tom se pojašnjenju uzima u obzir nedavna presuda Općeg suda u predmetu T-48/16, *Sigma Orionis SA protiv Europske komisije*.
- (18) Ako predmetni gospodarski subjekt pristane na provjeru, na provjere i inspekcije na licu mjesta koje provodi Ured trebalo bi se primjenjivati isključivo pravo Unije. To bi Uredu trebalo omogućiti da djelotvorno i dosljedno izvršava svoje istražne ovlasti u svim državama članicama radi postizanja visoke razine zaštite financijskih interesa Unije u cijeloj Uniji, kako je propisano člankom 325. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.
- (19) U situacijama u kojima se Ured treba osloniti na pomoć nacionalnih nadležnih tijela, posebno ako se gospodarski subjekt protivi provjeri i inspekciji na licu mjesta, države članice trebale bi osigurati djelotvornost djelovanja Ureda te bi trebale pružiti potrebnu pomoć u skladu s relevantnim pravilima nacionalnog postupovnog prava.
- (20) U Uredbu (EU, Euratom) br. 883/2013 trebala bi se uvesti obveza suradnje gospodarskih subjekata s Uredom. To je u skladu s obvezom dopuštanja pristupa prostorijama, zemljištu, prijevoznim sredstvima ili ostalim područjima koja se koriste u poslovne svrhe radi provedbe terenskih provjera i inspekcija, koju ti subjekti imaju na temelju Uredbe (Euratom, EZ) br. 2185/96 te u skladu s obvezom iz članka 129.⁸ Financijske uredbe prema kojoj svaka osoba ili subjekt koji prima sredstva Unije mora u potpunosti surađivati pri zaštiti financijskih interesa Unije, među ostalim u kontekstu istraga koje provodi Ured.
- (21) U okviru te obveze u pogledu suradnje Ured bi trebao moći zatražiti dostavu važnih informacija od gospodarskih subjekata koji su možda umiješani u predmet istrage ili koji možda raspolažu važnim informacijama. Pri ispunjavanju takvih zahtjeva gospodarski subjekti nisu dužni priznati da su počinili nezakonitu aktivnost, ali dužni su odgovoriti na činjenična pitanja i dostaviti dokumente, čak i ako se te informacije mogu iskoristiti protiv njih ili nekog drugog subjekta za dokazivanje postojanja nezakonite aktivnosti.
- (22) Gospodarski subjekti trebali bi tijekom provjera i inspekcija na licu mjesta imati mogućnost upotrebe bilo kojeg službenog jezika države članice u kojoj se provjera provodi te pravo na pomoć osobe po vlastitom izboru, uključujući vanjskog pravnog savjetnika. Međutim, prisutnost pravnog savjetnika ne bi trebao biti pravni uvjet za valjanost provjera i inspekcija na licu mjesta. Kako bi se osigurala učinkovitost provjera i inspekcija na licu mjesta, posebno s obzirom na rizik od nestajanja dokaza, Ured bi trebao imati pristup prostorijama, zemljištu, prijevoznim sredstvima ili ostalim područjima koja se koriste u poslovne svrhe, bez čekanja da se subjekt posavjetuje sa svojim pravnim savjetnikom. Prije nego što počne provoditi provjeru, trebao bi

⁸ Članak 129. umetnut će se u Uredbu (EU) 2018/XX Europskog parlamenta i Vijeća (nova Financijska uredba) o kojoj je postignut politički dogovor i čije se donošenje očekuje u sljedećim mjesecima.

prihvatiti samo kratku razumnu odgodu u iščekivanju savjetovanja s pravnim savjetnikom. Svaka takva odgoda mora se ograničiti na najmanju moguću mjeru.

- (23) Kako bi se osigurala transparentnost, Ured bi pri provedbi provjera i inspekcija na licu mjesta gospodarskim subjektima trebao dati odgovarajuće informacije o njihovoj obvezi suradnje i posljedicama odbijanja te suradnje te o postupku koji se primjenjuje na provjeru, uključujući primjenjiva postupovna jamstva.
- (24) Ured tijekom unutarnjih istraga i, prema potrebi, vanjskih istraga, ima pristup svim relevantnim informacijama koje posjeduju institucije, tijela, uredi i agencije. Kao što se predlaže u Komisijinoj evaluaciji, nužno je pojasniti da bi taj pristup trebalo omogućiti neovisno o tome na kojem su mediju te informacije ili podaci pohranjeni kako bi se uzeo u obzir tehnološki napredak.
- (25) Za usklađeniji okvir za istrage Ureda trebalo bi dodatno ujednačiti pravila koja se primjenjuju na unutarnje i vanjske istrage kako bi se otklonile određene nedosljednosti utvrđene u Komisijinoj evaluaciji, ako različita pravila nisu opravdana. Trebalo bi, na primjer, osigurati da se izvješća i preporuke koji su sastavljeni po završetku vanjske istrage mogu poslati predmetnoj instituciji, tijelu, uredu ili agenciji radi poduzimanja odgovarajućih radnji, kako se radi kad je riječ o unutarnjoj istrazi. Ako je moguće u skladu s njegovim mandatom, Ured bi predmetnu instituciju, tijelo, ured ili agenciju trebao podupirati prilikom poduzimanja radnji na temelju njegovih preporuka. Kako bi se dodatno osigurala suradnja između Ureda i institucija, tijela, ureda i agencija, Ured bi, prema potrebi, trebao izvijestiti predmetnu instituciju, tijelo, ured ili agenciju Unije ako odluči da neće pokrenuti vanjsku istragu, na primjer ako je institucija, tijelo, ured ili agencija Unije izvor početnih informacija.
- (26) Ured bi trebao imati na raspolaganju potrebna sredstva za praćenje traga novca kako bi se otkrio *modus operandi* uobičajen za brojne slučajeve protupravnog ponašanja. Suradjujući s nacionalnim tijelima i uz njihovu pomoć Ured sada može doći do bankovnih informacija koje su važne za njegove istražne aktivnosti a koje su u posjedu kreditnih institucija u brojnim državama članicama. Kako bi se osigurao djelotvoran pristup diljem Unije, u Uredbi bi trebalo odrediti zadaću nadležnih nacionalnih tijela da Uredu dostavljaju informacije o bankovnim računima i računima za plaćanja u okviru svojih općenitih zadaća pomaganja tom tijelu. Ta bi se suradnja u pravilu trebala ostvarivati posredstvom financijsko-obavještajnih jedinica u državama članicama. Pri pružanju pomoći Uredu nacionalna tijela trebala bi postupati u skladu s relevantnim odredbama postupnog prava predviđenima u nacionalnom zakonodavstvu predmetne države članice.
- (27) Ključno je u zaštiti financijskih interesa Unije da Ured u ranoj fazi proslijedi informacije radi donošenja mjera predostrožnosti. Kako bi se u tom području osigurala bliska suradnja između Ureda i institucija, ureda, tijela i agencija Unije, prikladno je toj drugoj strani omogućiti da se u svakom trenutku može obratiti Uredu radi odlučivanja o poduzimanju odgovarajućih mjera predostrožnosti, uključujući mjere za zaštitu dokaza.
- (28) Izvješća koja sastavlja Ured trenutačno imaju snagu prihvatljivog dokaza u upravnim ili sudskim postupcima na isti način i pod istim uvjetima kao administrativna izvješća koja sastavljaju nacionalni upravni inspektori. U Komisijinoj evaluaciji utvrđeno je da se u nekim državama članicama tim pravilom djelotvornost aktivnosti Ureda ne osigurava u dovoljnoj mjeri. Kako bi se povećala djelotvornost i osigurala dosljednija upotreba izvješća Ureda, Uredbom bi trebalo propisati prihvatljivost tih izvješća u sudskim postupcima koji nemaju kaznenopravnu narav a koji se vode pred

nacionalnim sudovima te u upravnim postupcima u državama članicama. Kad je riječ o nacionalnim sudskim postupcima kaznenopravne naravi, i dalje bi se trebalo primjenjivati pravilo kojim se propisuje istovjetnost s izvješćima nacionalnih upravnih inspektora. Uredbom bi se trebala propisati i prihvatljivost izvješća koje sastavlja Ured u upravnim i sudskim postupcima na razini Unije.

- (29) Ured, među ostalim, ima mandat za zaštitu prihoda proračuna Unije koji potječu iz vlastitih sredstava koja se temelje na PDV-u. U tom bi području Ured trebao moći poduprijeti i dopuniti aktivnosti država članica provođenjem istraga u skladu sa svojim mandatom, usklađivanjem rada nadležnih nacionalnih tijela na složenim, transnacionalnim predmetima te pružanjem potpore i pomoći državama članicama i EPPO-u. U tu bi svrhu Ured trebao moći razmjenjivati informacije u okviru mreže Eurofisc, uspostavljene Uredbom Vijeća (EU) br. 904/2010⁹, kako bi se promicala i olakšala suradnja u borbi protiv prijevара povezanih s PDV-om.
- (30) Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 uvedene su službe država članica za usklađivanje borbe protiv prijevара kako bi se olakšala djelotvorna suradnja i razmjena informacija, uključujući operativne informacije, između Ureda i država članica. U evaluaciji je zaključeno da su one pozitivno doprinijele radu Ureda. Utvrđeno je i da bi trebalo dodatno pojasniti njihovu ulogu kako bi se osiguralo da Ured dobiva pomoć koja mu je potrebna za provedbu djelotvornih istraga, a ustroj i ovlasti službi za usklađivanje borbe protiv prijevара prepuštaju se svakoj državi članici. U tom pogledu službe za usklađivanje borbe protiv prijevара trebale bi moći pružati, pribavljati ili usklađivati potrebnu pomoć kako bi Ured mogao svoje zadaće djelotvorno obavljati prije, tijekom ili na kraju vanjske ili unutarnje istrage.
- (31) Zadaća Ureda da državama članicama pomaže da usklade svoje djelovanje u području zaštite financijskih interesa Unije ključni je element njegova mandata za podupiranje prekogranične suradnje država članica. Trebalo bi utvrditi detaljnija pravila kako bi se u tom kontekstu Uredu olakšala provedba aktivnosti usklađivanja i suradnja s tijelima država članica, trećim zemljama i međunarodnim organizacijama. Tim se pravilima ne bi trebalo dovesti u pitanje to da Ured izvršava ovlasti koje su Komisiji dodijeljene posebnim odredbama kojima se uređuje uzajamna pomoć upravnih tijela država članica i suradnja tih tijela s Komisijom, a posebno Uredbom Vijeća (EZ) br. 515/97¹⁰.
- (32) Nadalje, Ured bi u kontekstu aktivnosti usklađivanja trebao moći zatražiti pomoć službi za usklađivanje borbe protiv prijevара, a te bi službe trebale moći međusobno surađivati kako bi se dodatno ojačali dostupni mehanizmi za suradnju u borbi protiv prijevара.
- (33) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti cilj ove Uredbe, to jest bolju zaštitu financijskih interesa Unije prilagodbom rada Ureda osnivanju EPPO-a te jačanjem djelotvornosti istraga koje Ured provodi, nego se taj cilj može bolje ostvariti na razini Unije donošenjem pravila kojima se uređuje odnos ta dva ureda Unije i povećava djelotvornost Ureda u provedbi istraga diljem Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti iz navedenog članka ova Uredba ne prelazi ono što

⁹ Uredba Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. listopada 2010. o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevара u području poreza na dodanu vrijednost, SL L 268, 12.10.2010., str. 1.–18.

¹⁰ Uredba Vijeća (EZ) br. 515/97 od 13. ožujka 1997. o uzajamnoj pomoći upravnih tijela država članica i o suradnji potonjih s Komisijom radi osiguravanja pravilne primjene propisa o carinskim i poljoprivrednim pitanjima, SL L 82, 22.3.1997., str. 1.–16.

je potrebno za jačanje borbe protiv prijevара, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije.

- (34) Ovom se Uredbom ne mijenjaju ovlasti i nadležnosti država članica za poduzimanje mjera za borbu protiv prijevара, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti kojima se šteti financijskim interesima Unije.
- (35) U skladu s člankom 28. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka, koji je dao mišljenje dana ...¹².
- (36) Uredbu (EU, Euratom) br. 883/2013 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,
DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013 mijenja se kako slijedi:

- (1) u članku 1. umeće se sljedeći stavak 4.a:
- „4.a Ured uspostavlja i održava blizak odnos s Uredom europskog javnog tužitelja („EPPO”) koji je u pojačanoj suradnji osnovan Uredbom Vijeća (EU) 2017/1939¹³. Taj se odnos temelji na međusobnoj suradnji i razmjeni informacija. Taj odnos posebno je usmjeren na osiguravanje upotrebe svih raspoloživih sredstava za zaštitu financijskih interesa Unije putem komplementarnosti njihovih mandata i potpore koju Ured pruža EPPO-u.
- Na suradnju između Ureda i EPPO-a primjenjuju se članci od 12.c do 12.f.”;
- (2) u članku 2., točka 4. zamjenjuje se sljedećim:
- „4. „administrativne istrage” („istrage”) znači sve inspekcije, provjere i ostale mjere koje Ured poduzima u skladu s člancima 3. i 4. radi postizanja ciljeva iz članka 1. te, prema potrebi, utvrđivanja nepravilnosti u vezi s aktivnostima koje se istražuju; te istrage ne utječu na ovlasti EPPO-a ili nadležnih tijela država članica da pokrenu kazneni postupak.”;
- (3) članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 3. Vanjske istrage

1. U okviru područja primjene određenog u članku 1. i članku 2. točkama 1. i 3. Ured provodi provjere i inspekcije na licu mjesta u državama članicama te, u skladu s važećim sporazumima o suradnji i uzajamnoj pomoći te svim drugim pravnim instrumentima na snazi, u trećim zemljama i prostorima međunarodnih organizacija.
2. Provjere i inspekcije na licu mjesta provode se u skladu s ovom Uredbom te, ako neko pitanje nije obuhvaćeno ovom Uredbom, s Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96.

¹¹ Uredba (EZ) br. 45/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. prosinca 2000. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka (SL L 8, 12.1.2001., str. 1.).

¹² SL C

¹³ Uredba Vijeća (EU) 2017/1939 od 12. listopada 2017. o provedbi pojačane suradnje u vezi s osnivanjem Ureda europskog javnog tužitelja („EPPO”) (SL L 283, 31.10.2017., str. 1.).

3. Gospodarski subjekti surađuju s Uredom tijekom istraga koje on provodi. Ured od gospodarskih subjekata može zatražiti usmene informacije, među ostalim u obavijesnim razgovorima, te pisane informacije.
4. Ured provodi provjere i inspekcije na licu mjesta na osnovi pisanog odobrenja, kako je propisano člankom 7. stavkom 2. ove Uredbe i člankom 6. stavkom 1. Uredbe (Euratom, EZ) br. 2185/1996. Obavješćuje predmetnog gospodarskog subjekta o postupku koji se upotrebljava za provjeru, uključujući primjenjiva postupovna jamstva, i njegovoj dužnosti da surađuje.
5. Ured pri izvršenju tih ovlasti poštuje postupovna jamstva predviđena ovom Uredbom i Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96. Pri provedbi provjere i inspekcije na licu mjesta predmetni gospodarski subjekt ima pravo na izbjegavanje samookrivljavanja i pravo na pomoć osobe po vlastitom izboru. Prilikom davanja izjava tijekom provjere na licu mjesta gospodarskom se subjektu omogućuje upotreba bilo kojeg službenog jezika države članice u kojoj se nalazi. Pravo na pomoć osobe po vlastitom izboru ne sprečava Ured da pristupi prostorima gospodarskog subjekta te to pravo ne smije nepropisno odgoditi početak provjere.
6. Na zahtjev Ureda nadležno tijelo predmetne države članice pruža osoblju Ureda potrebnu pomoć za djelotvorno obavljanje njegovih zadaća, kako je navedeno u pisanom odobrenju iz članka 7. stavka 2.

Predmetna država članica osigurava u skladu s Uredbom (Euratom, EZ) br. 2185/96 da je osoblju Ureda dopušten pristup svim informacijama i dokumentima povezanim s predmetom koji se istražuje za koje se pokaže da su potrebni za provedbu učinkovitih i djelotvornih provjera i inspekcija na licu mjesta te da osoblje može preuzeti čuvanje dokumenata ili podataka kako bi se osiguralo da ne postoji opasnost da će ti dokumenti ili podaci nestati.
7. Ako predmetni gospodarski subjekt pristane na provjeru i inspekciju na licu mjesta odobrene u skladu s ovom Uredbom, ne primjenjuju se članak 2. stavak 4. Uredbe (Euratom, EZ) br. 2988/95 te članak 6. stavak 1. treći podstavak i članak 7. stavak 1. Uredbe (Euratom, EZ) br. 2185/96, u mjeri u kojoj se tim odredbama propisuje usklađenost s nacionalnim pravom i u mjeri u kojoj se tim odredbama Uredu može ograničiti pristup informacijama i dokumentaciji pod uvjetima koji se primjenjuju na nacionalne upravne inspektore.

Ako osoblje Ureda utvrdi da se gospodarski subjekt protivi provjeri ili inspekciji na licu mjesta odobreno u skladu s ovom Uredbom, predmetna država članica odobrava mu potrebnu pomoć tijela za izvršavanje zakonodavstva kako bi omogućila Uredu da svoje provjere ili inspekcije na licu mjesta provodi djelotvorno i bez nepotrebne odgode.

Kada pružaju pomoć u skladu s ovim stavkom ili stavkom 6., nadležna nacionalna tijela postupaju u skladu s nacionalnim postupovnim pravilima koja se primjenjuju na predmetno nacionalno nadležno tijelo. Ako je u skladu s nacionalnim pravom za takvu pomoć potrebno odobrenje sudskog tijela, za takvo se odobrenje podnosi zahtjev.
8. Kao dio svoje istražne uloge, Ured obavlja provjere i inspekcije propisane člankom 9. stavkom 1. Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95 i sektorskim pravilima iz članka 9. stavka 2. te Uredbe u državama članicama te, u skladu s važećim sporazumima o suradnji i uzajamnoj pomoći, u trećim zemljama i prostorima međunarodnih organizacija.

9. Tijekom vanjske istrage Ured može imati pristup svim relevantnim informacijama i podacima koje posjeduju institucije, tijela, uredi i agencije, neovisno o tome na kojem su mediju informacije i podaci pohranjeni, a koji su povezani s predmetom koji se istražuje kako bi se prema potrebi utvrdilo je li došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije. U tu se svrhu primjenjuje članak 4. stavci 2. i 4.

10. Ne dovodeći u pitanje članak 12.c stavak 1., ako prije donošenja odluke o pokretanju vanjske istrage Ured ima informacije na temelju kojih se da naslutiti da je došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije, o tome može obavijestiti nadležna tijela predmetnih država članica i, prema potrebi, predmetne institucije, tijela, urede i agencije.

Ne dovodeći u pitanje sektorska pravila iz članka 9. stavka 2. Uredbe (EZ, Euratom) br. 2988/95, nadležna tijela predmetne države članice osiguravaju poduzimanje odgovarajućih mjera, u kojima u skladu s nacionalnim pravom Ured može sudjelovati. Nadležna tijela predmetnih država članica na zahtjev obavješćuje Ured o poduzetim mjerama i svojim zaključcima na temelju informacija iz prvog podstavka ovog stavka.”;

(4) članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Tijekom unutarnjih istraga:

(a) Ured ima pravo na neposredan i nenajavljen pristup svim relevantnim informacijama i podacima koje posjeduju institucije, tijela, uredi i agencije, neovisno o tome na kojemu su mediju informacije i podaci pohranjeni, kao i na pristup njihovim prostorima. Ured je ovlašten pregledati poslovne knjige institucija, tijela, ureda i agencija. Ured može dobiti presliku i izvatke bilo kojeg dokumenta ili sadržaja bilo kojeg medija za pohranu podataka koje posjeduju institucije, tijela, uredi i agencije te, prema potrebi, preuzeti čuvanje takvih dokumenata ili podataka kako bi se osiguralo da ne postoji opasnost da će ti dokumenti ili podaci nestati;

(b) Ured od dužnosnika, ostalih službenika, članova institucija ili tijela, voditelja ureda ili agencija ili zaposlenika može zatražiti usmene informacije, među ostalim u obavijesnim razgovorima, te pisane informacije.”;

(b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. U skladu s člankom 3. Ured može obavljati provjere i inspekcije na licu mjesta u prostorima gospodarskih subjekata kako bi dobio pristup informacijama važnima za pitanje koje je predmet unutarnje istrage.”;

(c) u stavku 8. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje članak 12.c stavak 1., ako prije donošenja odluke o pokretanju unutarnje istrage Ured ima informacije na temelju kojih se da naslutiti da je došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije, o tome može obavijestiti predmetnu instituciju, tijelo, ured ili agenciju. Predmetna institucija, tijelo, ured ili agencija na zahtjev obavješćuje Ured

o svim poduzetim mjerama i svojim zaključcima na temelju takvih informacija.”;

(5) članak 5. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 1. prva rečenica zamjenjuje se sljedećim:

„Ne dovodeći u pitanje članak 12.d, glavni direktor može pokrenuti istragu ako postoji dovoljno utemeljena sumnja, koja se isto tako može temeljiti na informacijama koje je dala treća strana ili anonimnim informacijama, da je došlo do prijevare, korupcije ili bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije.”;

(b) u stavku 3. dodaje se sljedeća rečenica:

„Ovaj se stavak ne primjenjuje na istrage koje EPPO provodi na temelju Uredbe (EU) 2017/1939.”;

(c) stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Ako glavni direktor odluči da se vanjska istraga neće pokretati, može bez odgađanja poslati sve relevantne informacije nadležnim tijelima predmetne države članice, koja prema potrebi poduzimaju mjere u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom. Ured prema potrebi obavještuje i predmetnu instituciju, tijelo, ured ili agenciju.”;

(6) članak 7. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Nadležna tijela država članica pružaju potrebnu pomoć kojom omogućuju osoblju Ureda djelotvorno izvršenje njegovih zadaća u skladu s ovom Uredbom i bez nepotrebne odgode.”;

(b) u stavak 3. umeće se sljedeći drugi podstavak:

„Na zahtjev Ureda u vezi s pitanjima koja se istražuju, financijsko-obavještajne jedinice osnovane na temelju Direktive (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁴ i druga relevantna nadležna tijela država članica Uredu dostavljaju sljedeće:

(a) informacije iz [članka 32.a stavka 3.] Direktive (EU) 2015/849¹⁵;

(b) kad je to neophodno za istragu, evidencije o transakcijama.”;

(c) u stavku 3. dodaje se sljedeći treći podstavak:

„Kada pružaju pomoć u skladu s prethodnim podstavcima, nacionalna nadležna tijela postupaju poštujući sva nacionalna postupovna pravila koja se primjenjuju na predmetno nacionalno nadležno tijelo.”;

(d) u stavku 6. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

¹⁴ Direktiva (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2015. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma, o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća te o stavljanju izvan snage Direktive 2005/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Komisije 2006/70/EZ (SL L 141, 5.6.2015., str. 73.).

¹⁵ Članak 32.a stavak 3. umetnut će se u Direktivu (EU) 2015/849 Direktivom (EU) 2018/XX Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive (EU) 2015/849, o kojoj je 19. prosinca 2017. postignut politički dogovor i čije se donošenje očekuje u sljedećim mjesecima.

„Osim onoga što se predviđa prvim podstavkom, predmetna institucija, tijelo, ured ili agencija mogu se u svakom trenutku obratiti Uredu kako bi u bliskoj suradnji s Uredom poduzeli sve odgovarajuće mjere predostrožnosti, uključujući mjere za osiguranje dokaza, te bez odgađanja obavješćuju Ured o toj odluci.”;

- (e) stavak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. Ako se istraga ne može zatvoriti u roku od 12 mjeseci od njezina otvaranja, glavni direktor po isteku tih 12 mjeseci i svakih šest mjeseci nakon toga izvješćuje nadzorni odbor, pri čemu navodi razloge te, prema potrebi, predviđene korektivne mjere za ubrzavanje istrage.”;

- (7) članak 8. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Kada institucije, tijela, uredi i agencije izvješćuju EPPO u skladu s člankom 24. Uredbe (EU) 2017/1939, umjesto prethodno navedenog mogu Uredu proslijediti primjerak izvješća poslanog EPPO-u.”;

- (b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Institucije, tijela, uredi i agencije te, ako to nije u suprotnosti s nacionalnim pravom, nadležna tijela država članica na zahtjev Ureda ili na vlastitu inicijativu dostavljaju Uredu sve raspoložive dokumente ili informacije koje se odnose na istragu Ureda koja je u tijeku.

Prije pokretanja istrage na zahtjev Ureda dostavljaju sve raspoložive dokumente ili informacije nužne za procjenu navoda ili primjenu kriterija za pokretanje istrage kako je utvrđeno člankom 5. stavkom 1.”;

- (c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Institucije, tijela, uredi i agencije te, ako to nije u suprotnosti s nacionalnim pravom, nadležna tijela država članica dostavljaju Uredu sve ostale važne raspoložive dokumente ili informacije koje se odnose na borbu protiv prijevара, korupcije i bilo koje druge nezakonite aktivnosti kojom se šteti financijskim interesima Unije.”;

- (d) dodaje se sljedeći stavak 4.:

„4. Ovaj se članak ne primjenjuje na EPPO u pogledu kaznenih djela u vezi s kojima bi mogao izvršavati svoju nadležnost u skladu s člancima 22. i 25. Uredbe (EU) 2017/1939.

Time se ne dovodi u pitanje mogućnost da EPPO dostavi Uredu važne informacije o predmetima u skladu s člankom 34. stavkom 8., člankom 36. stavkom 6., člankom 39. stavkom 4. i člankom 101. stavcima 3. i 4. Uredbe (EU) 2017/1939.”;

- (8) članak 9. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 4. treći podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„U propisno opravdanim slučajevima kad je nužno očuvati povjerljivost istrage i/ili upotrijebiti istražne postupke koji su u nadležnosti EPPO-a ili nacionalnog sudskog tijela, glavni direktor može odlučiti odgoditi ispunjenje obveze u pogledu pozivanja umiješane osobe na izjašnjavanje.”;

- (9) članak 10. mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 4. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:
- „Ured imenuje službenika za zaštitu podataka u skladu s člankom 24. Uredbe (EZ) br. 45/2001.”;
- (10) članak 11. mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 1. drugi podstavak zamjenjuje se sljedećim:
- „Izvjješću se mogu priložiti preporuke glavnog direktora o mjerama koje treba poduzeti. U tim se preporukama prema potrebi navode sve stegovne, upravne, financijske i/ili sudske mjere institucija, tijela, ureda i agencija te nadležnih tijela predmetnih država članica, te se posebno naznačuje procjena iznosa za povrat i preliminarna zakonska ocjena utvrđenih činjenica.”;
- (b) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:
- „2. Pri sastavljanju takvih izvješća i preporuka uzimaju se u obzir odgovarajuće odredbe prava Unije te, u mjeri u kojoj je primjenjivo, nacionalnog prava predmetne države članice.
- Nakon jednostavne provjere njihove autentičnosti izvješća sastavljena na toj osnovi imaju snagu prihvatljivog dokaza u sudskim postupcima koji nemaju kaznenopravnu narav a koji se vode pred nacionalnim sudovima te u upravnim postupcima u državama članicama.
- Izvješća koja sastavlja Ured imaju snagu prihvatljivog dokaza u kaznenim postupcima u državi članici u kojoj se pokazu potrebnima na isti način i pod istim uvjetima kao administrativna izvješća koja sastavljaju nacionalni upravni inspektori. Na ta izvješća primjenjuju se ista pravila evaluacije koja se primjenjuju na administrativna izvješća koja sastavljaju nacionalni upravni inspektori i imaju jednaku dokaznu snagu kao takva izvješća.
- Države članice obavješćuju Ured o svim pravilima nacionalnog prava koja su relevantna za potrebe trećeg podstavka.
- Izvješća koja sastavlja Ured imaju snagu prihvatljivog dokaza u sudskim postupcima koji se vode pred sudovima Unije i u upravnim postupcima u Uniji.”;
- (c) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:
- „3. Izvješća i preporuke sastavljeni po završetku vanjske istrage i svi relevantni dokumenti povezani s njom šalju se nadležnim tijelima predmetnih država članica u skladu s pravilima koja se odnose na vanjske istrage i, prema potrebi, predmetnoj instituciji, tijelu, uredu ili agenciji. Ta institucija, tijelo, ured ili agencija poduzima one mjere koje nalažu rezultati vanjske istrage i o njima izvješćuje Ured u roku utvrđenom u preporukama koje se prilažu izvješću te, osim toga, i na zahtjev Ureda.”;
- (11) članak 12. mijenja se kako slijedi:
- (a) u stavku 1. dodaje se sljedeća rečenica:
- „Informacije može proslijediti i predmetnoj instituciji, tijelu, uredu ili agenciji.”;
- (b) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Nadležna tijela predmetne države članice, ako to nije u suprotnosti s nacionalnim pravom, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev Ureda pravovremeno obavješćuju Ured o mjerama poduzetima na temelju informacija koje su im proslijeđene u skladu s ovim člankom.”;

(c) dodaje se sljedeći stavak 5.:

„5. Ured može, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev, razmjenjivati relevantne informacije s mrežom Eurofisc uspostavljenom Uredbom Vijeća (EU) br. 904/2010¹⁶.”;

(12) umeću se sljedeći članci:

„Članak 12.a

Službe za usklađivanje borbe protiv prijevara u državama članicama

1. Države članice, za potrebe ove Uredbe, određuju službu (,služba za usklađivanje borbe protiv prijevara’) kako bi se olakšala djelotvorna suradnja i razmjena informacija s Uredom, uključujući razmjenu operativnih informacija. Ako je primjereno, u skladu s nacionalnim pravom služba za usklađivanje borbe protiv prijevara može se smatrati nadležnim tijelom za potrebe ove Uredbe.
2. Na zahtjev Ureda službe za usklađivanje borbe protiv prijevara pružaju, pribavljaju ili usklađuju potrebnu pomoć prije donošenja odluke o pokretanju istrage te tijekom ili nakon istrage kako bi Ured svoje zadaće mogao djelotvorno obavljati. Pomoć posebno uključuje pomoć nacionalnih nadležnih tijela koja se pruža u skladu s člankom 3. stavcima 6. i 7., člankom 7. stavkom 3. i člankom 8. stavcima 2. i 3.
3. Ured može zatražiti pomoć službi za usklađivanje borbe protiv prijevara kada provodi aktivnosti usklađivanja u skladu s člankom 12.b, što prema potrebi uključuje horizontalnu suradnju i razmjenu informacija među službama za usklađivanje borbe protiv prijevara.

Članak 12.b

Aktivnosti usklađivanja

1. Na temelju članka 1. stavka 2. Ured može organizirati i olakšavati suradnju između nadležnih tijela država članica, institucija, tijela, ureda i agencija te, u skladu s važećim sporazumima o suradnji i uzajamnoj pomoći i svim drugim pravnim instrumentima na snazi, tijela trećih zemalja i međunarodnih organizacija. U tu svrhu tijela koja sudjeluju i Ured mogu prikupljati, analizirati i razmjenjivati informacije, uključujući operativne informacije. Na zahtjev nadležnih tijela osoblje Ureda može kao pratnja sudjelovati u istražnim aktivnostima tih tijela. Primjenjuju se članak 6., članak 7. stavci 6. i 7., članak 8. stavak 3. te članak 10.
2. Ured može sastaviti izvješće o provedenim aktivnostima usklađivanja i proslijediti ga, prema potrebi, nadležnim nacionalnim tijelima i predmetnim institucijama, tijelima, uredima i agencijama.
3. Ovaj se članak primjenjuje ne dovodeći u pitanje pravo Ureda da izvršava ovlasti koje su dodijeljene Komisiji posebnim odredbama kojima se uređuje uzajamna pomoć upravnih tijela država članica i suradnja tih tijela s Komisijom.

¹⁶ Uredba Vijeća (EU) br. 904/2010 od 7. listopada 2010. o administrativnoj suradnji i suzbijanju prijevare u području poreza na dodanu vrijednost (SL L 268, 12.10.2010., str. 1.).

4. Ured može sudjelovati u radu zajedničkih istražnih timova osnovanih u skladu s primjenjivim pravom Unije i u tom okviru razmjenjivati operativne informacije pribavljene na temelju ove Uredbe.

Članak 12.c

Izvjешćivanje EPPO-a o svakom kažnjivom postupanju u vezi s kojim bi mogao izvršavati svoju nadležnost

1. Ured bez nepotrebne odgode izvješćuje EPPO o svakom kažnjivom postupanju u pogledu kojeg EPPO može izvršavati svoju nadležnost u skladu s člankom 22. i člankom 25. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2017/1939. Izvješće se dostavlja u bilo kojoj fazi prije ili tijekom istrage u nadležnosti Ureda.
2. Izvješće sadržava barem opis činjenica, među ostalim procjenu prouzročene štete ili štete koja bi mogla biti prouzročena, moguću pravnu kvalifikaciju te sve dostupne informacije o potencijalnim žrtvama, osumnjičenicima i svim drugim uključenim osobama.
3. Ured nema obvezu EPPO izvijestiti o navodima za koje je očito da su neosnovani.
U slučajevima u kojima informacije koje primi Ured ne sadržavaju elemente utvrđene stavkom 2. i nikakva istraga u nadležnosti Ureda nije u tijeku, Ured može izvršiti preliminarnu evaluaciju navoda. Ta se evaluacija žurno provodi, a u svakom slučaju u roku od dva mjeseca od primitka informacija. Tijekom navedene evaluacije primjenjuju se članak 6. i članak 8. stavak 2.
Nakon te preliminarne evaluacije, ako su uvjeti iz stavka 1. ispunjeni, Ured podnosi izvješće EPPO-u.
4. Ako se tijekom istrage u nadležnosti Ureda sazna za postupanje iz stavka 1., a EPPO pokrene istragu nakon što mu se dostavi izvješće, Ured ne nastavlja provoditi svoju istragu o istim činjenicama, osim u skladu s člankom 12.e ili člankom 12.f.
Za potrebe primjene prvog podstavka, Ured u skladu s člankom 12.g stavkom 2. putem EPPO-ova sustava vođenja predmeta provjerava provodi li EPPO istragu. Ured može od EPPO-a zatražiti dodatne informacije. EPPO u roku od 10 radnih dana odgovara na takav zahtjev.
5. Institucije, tijela, uredi i agencije mogu Uredu uputiti zahtjev za izvršenje preliminarnih evaluacija navoda koji su im prijavljeni. Za potrebe tih zahtjeva primjenjuje se stavak 3.
6. Ako Ured zaključi svoju istragu nakon podnošenja izvješća EPPO-u u skladu s ovim člankom, ne primjenjuju se članak 9. stavak 4. i članak 11.

Članak 12.d

Izbjegavanje udvostručavanja istraga

Glavni direktor ne pokreće istragu u skladu s člankom 5. ako EPPO provodi istragu o istim činjenicama, osim u skladu s člankom 12.e ili člankom 12.f.

Za potrebe primjene prvog podstavka, Ured u skladu s člankom 12.g stavkom 2. putem EPPO-ova sustava vođenja predmeta provjerava provodi li EPPO istragu. Ured može od EPPO-a zatražiti dodatne informacije. EPPO u roku od 10 radnih dana odgovara na takav zahtjev.

Članak 12.e
Potpora koju Ured pruža EPPO-u

1. Tijekom istrage koju provodi EPPO te na zahtjev EPPO-a u skladu s člankom 101. stavkom 3. Uredbe (EU) 2017/1939 Ured u skladu sa svojim mandatom podupire ili nadopunjuje aktivnosti EPPO-a, a posebno:
 - (a) pružanjem informacija, analiza (uključujući forenzičke analize), stručnih znanja i operativne potpore;
 - (b) olakšavanjem koordinacije posebnih mjera nadležnih nacionalnih upravnih tijela i tijela Unije;
 - (c) provođenjem administrativnih istraga.
2. Na temelju stavka 1. zahtjev se upućuje pisanim putem i u njemu se određuje jedna ili više mjera čiju provedbu EPPO traži od Ureda te se, prema potrebi, navodi predviđeni rok provedbe takvih mjera. Taj zahtjev sadržava informacije o istragama u nadležnosti EPPO-a ako su relevantne za svrhu zahtjeva. Ured prema potrebi može zatražiti dodatne informacije.

Članak 12.f
Dopunske istrage

1. U propisno opravdanim slučajevima kada EPPO provodi istragu, ako glavni direktor smatra da bi istragu trebalo pokrenuti u skladu s mandatom Ureda radi olakšavanja donošenja mjera predostrožnosti ili financijskih, stegovnih ili administrativnih mjera, Ured obavješćuje EPPO pisanim putem navodeći prirodu i svrhu takve istrage.

EPPO može u roku od 30 dana od primitka tih informacija podnijeti prigovor na pokretanje istrage ili na poduzimanje određenih istražnih radnji ako mora spriječiti ugrožavanje istrage ili kaznenog progona koje provodi te sve dok za to postoje osnove. EPPO bez nepotrebne odgode obavješćuje Ured kad prestanu vrijediti razlozi njegova prigovora.

Ako EPPO ne uloži prigovor u roku iz prethodnog podstavka, Ured može pokrenuti istragu te je provodi uz blisko savjetovanje s EPPO-om.

Ured obustavlja ili prekida svoju istragu, ili odustaje od poduzimanja određenih istražnih radnji ako, iz istih razloga kako je navedeno u drugom podstavku, EPPO naknadno uloži prigovor na istragu ili radnje.
2. Ako EPPO obavijesti Ured da ne provodi istragu kao odgovor na zahtjev za dostavu informacija podnesenog u skladu s člankom 12.d, a zatim naknadno pokrene istragu o istim činjenicama, EPPO bez odgađanja o tome obavješćuje Ured. Ako nakon primitka tih informacija glavni direktor smatra da bi istragu koju je pokrenuo Ured trebalo nastaviti radi olakšavanja donošenja mjera predostrožnosti ili financijskih, stegovnih ili administrativnih mjera, primjenjuje se stavak 1.

Članak 12.g
Sporazumi o radu (radni dogovori) i razmjena informacija s EPPO-om

1. Ako je potrebno olakšati suradnju s EPPO-om kako je utvrđeno u članku 1. stavku 4.a, Ured s EPPO-om zaključuje administrativne dogovore. U takvim sporazumima o radu (radnim dogovorima) mogu se utvrditi praktične pojedinosti povezane s razmjenom informacija, uključujući osobne podatke, operativne, strateške

ili tehničke informacije te povjerljive informacije. Oni uključuju detaljne dogovore o stalnoj razmjeni informacija tijekom primanja i provjere navoda u oba ureda.

2. Ured na temelju sustava 'ima/nema pogotka' ima neizravan pristup informacijama u EPPO-ovu sustavu vođenja predmeta. Kad god se podaci koje je u sustav vođenja predmeta unio Ured podudaraju s podacima koje posjeduje EPPO, o tom se podudaranju obavješćuju podjednako EPPO i Ured. Ured poduzima odgovarajuće mjere kako bi EPPO-u omogućio pristup informacijama u svojem sustavu vođenja predmeta na temelju sustava 'ima/nema pogotka'.";

- (13) članak 16. mijenja se kako slijedi:

- (a) u stavku 1. treća rečenica zamjenjuje se sljedećom:

„Na zahtjev Europskog parlamenta, Vijeća, Komisije, glavnog direktora ili nadzornog odbora predstavnici Revizorskog suda, EPPO-a, Eurojusta i/ili Europolu mogu se pozvati na *ad hoc* osnovi da prisustvuju razmjeni mišljenja.”;

- (b) u stavku 2. točka (d) zamjenjuje se sljedećim:

„(d) okvir za odnose između Ureda i institucija, tijela, ureda i agencija, a posebno EPPO-a.”;

- (14) članak 17. mijenja se kako slijedi:

- (a) stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Glavni direktor pri obavljanju svojih dužnosti u vezi s pokretanjem i provođenjem vanjskih i unutarnjih istraga ili aktivnostima usklađivanja, ili sastavljanjem izvješća nakon takvih istraga ili aktivnosti usklađivanja, ne smije tražiti ni primati upute bilo koje vlade ili institucije, tijela, ureda ili agencije. Ako glavni direktor smatra da se mjerom koju poduzima Komisija dovodi u pitanje njegova neovisnost, o tome odmah obavješćuje nadzorni odbor i odlučuje hoće li Sudu podnijeti tužbu protiv Komisije.”;

- (b) u stavku 5. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) slučajevima u kojima su informacije poslane sudskim tijelima država članica i EPPO-u;”;

- (c) u prvom podstavku stavka 8. dodaje se sljedeća točka (e):

„(e) odnose s EPPO-om.”.

Članak 2.

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Članci od 12.c do 12.f iz članka 1. točke 12. primjenjuju se od datuma utvrđenog u skladu s člankom 120. stavkom 2. drugim podstavkom Uredbe (EU) 2017/1939.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.
Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Europski parlament
Predsjednik*

*Za Vijeće
Predsjednik*